

‘Công thức’ định vị đại học Việt Nam trên bản đồ toàn cầu

09:55 17/07/2026

Thứ hạng toàn cầu không phải là đích đến để chạy đua, mà là hệ quả tất yếu của việc xây dựng “nội lực” xuất sắc, bản lĩnh chấp nhận "đánh đổi" và tinh thần "hợp lực" kiến tạo thương hiệu quốc gia.

Xếp hạng gắn với sứ mệnh và bản lĩnh "đánh đổi"

Tại hội thảo “Từ dữ liệu đến vị thế: Nghiên cứu, phát triển bền vững và sự hiện diện toàn cầu của đại học Việt Nam” diễn ra mới đây, các đại diện đến từ Trường ĐH VinUni đều thể hiện nhất quán một triết lý quản trị: vào bảng xếp hạng toàn cầu không phải để có mặt mà để khẳng định vị thế. Hội thảo do Times Higher Education (THE) phối hợp với VinUni tổ chức.

Phát biểu tại hội thảo, TS Lê Mai Lan, Chủ tịch Hội đồng trường Trường ĐH VinUni đã phác họa một lộ trình khẳng định vị thế cho đại học Việt Nam thông qua việc trả lời 3 câu hỏi mang tính chiến lược nhằm giải quyết những vấn đề căn bản: Trường đại học chọn ưu tiên đóng góp cái gì, chọn con đường nào, và làm thế nào!

TS Lê Mai Lan, Chủ tịch Hội đồng trường Trường ĐH VinUni phát biểu đề dẫn tại chương trình hội thảo.

Với câu hỏi đầu tiên TS Lê Mai Lan khẳng định: “Với lịch sử hình thành và điểm xuất phát khác nhau, mỗi trường sẽ có một đích đến và một khát vọng riêng. Với VinUni, có lẽ mục tiêu xếp hạng chỉ thực sự có ý nghĩa khi gắn với sứ mệnh và hình dung rõ ràng về trường đại học mà chúng ta muốn xây dựng trong tương lai. VinUni ra đời với sứ mệnh phát triển nhân tài và xây dựng một trường đại học xuất sắc. Vì vậy, chúng tôi đặt mục tiêu hướng tới nhóm 100 đại học hàng đầu thế giới, không chỉ để có một vị trí trên bảng xếp hạng, mà để thu hút nhân tài, phát triển nghiên cứu, nâng chuẩn chất lượng và được công nhận độc lập trên bản đồ giáo dục đại học toàn cầu”.

Một trong những điểm gây chú ý nhất trong phát biểu của Chủ tịch VinUni là tinh thần dũng cảm dám nhìn thẳng vào sự “đánh đổi” trong quản trị đại học. “Nếu mọi việc đều là ưu tiên, thì trên thực tế sẽ không còn ưu tiên nào. Mỗi lựa chọn ưu tiên đều gắn với con người, ngân sách và thời gian; đồng thời tạo ra những áp lực về sự đánh đổi”, TS Lê Mai Lan triết lý.

Cái mà VinUni sẵn sàng “đánh đổi”, theo bà Lê Mai Lan, là “mô hình tinh gọn và chọn lọc”, hầu như không tăng trưởng hệ cử nhân, chỉ mở rộng hệ sau đại học và dồn toàn lực ưu tiên thu hút giảng viên giỏi trên toàn cầu; là “trở thành một trong các đại học có tính quốc tế nhất Việt Nam”. “Dù lựa chọn con đường nào, nền tảng đầu tiên vẫn là nội lực: sứ mệnh rõ ràng, dữ liệu đáng tin cậy, năng lực ra quyết định, nguồn nhân lực tốt và kỷ luật thực thi”, bà Lê Mai Lan chia sẻ.

Một số giải pháp khác được gói gọn trong 2 khái niệm “trợ lực”, “hợp lực” cũng được bà Lê Mai Lan nhấn mạnh. TS Lê Mai Lan đúc kết phần phát biểu của mình bằng một công thức phát triển sắc bén cho giáo dục đại học Việt Nam: "Nội lực tạo nền tảng. Trợ lực giúp tăng tốc. Hợp lực tạo nên vị thế quốc gia".

Quốc tế hóa từ thực lực và khát vọng "Study in Vietnam"

Cùng chung tầm nhìn của Chủ tịch VinUni, bà Phạm Thanh Hảo, Phó hiệu trưởng Trường ĐH VinUni đưa ra thông điệp "Beyond Rankings" (vượt qua các bảng xếp hạng). Bà Hảo nhấn mạnh: các trường cần tập trung xây dựng thể mạnh nội lực trước, bởi sự công nhận quốc tế sẽ tự động đến như một hệ quả tất yếu của quá trình đầu tư nghiêm túc vào con người và năng lực nghiên cứu.

Bà Phạm Thanh Hảo, Phó hiệu trưởng Trường ĐH VinUni với bài tham luận “Từ quốc tế hoá tới vị thế toàn cầu”.

Theo bà Hảo, thực tế triển khai ở VinUni cho thấy, để đạt được chất lượng thực chất, quốc tế hóa không còn là lựa chọn mà là "mệnh lệnh chiến lược". Giáo dục hiện nay là một "quyền lực mềm" để xuất khẩu tri thức. Đứng trước nghịch lý Việt Nam đang là quốc gia "nhập khẩu" giáo dục ròng, VinUni đã chọn con đường quốc tế hóa dẫn dắt bằng năng lực nội tại. Thay vì chỉ mượn danh tiếng đối tác, trường tập trung xây dựng năng lực đẳng cấp thế giới (sở hữu 40% giảng viên quốc tế, chương trình đào tạo tích hợp với các trường Top 100) để thế giới chủ động chọn hợp tác với mình.

Bà Hảo nói: “Quốc tế hóa không đơn thuần là mở rộng hợp tác quốc tế hay thu hút sinh viên nước ngoài. Đó là quá trình xây dựng một trường đại học có năng lực tạo ra tri thức, nhân tài và những giá trị được thế giới công nhận và đón nhận. Quốc tế hóa không phải để trở nên quốc tế hơn. Quốc tế hóa là để trở nên có giá trị hơn đối với thế giới. Quá trình quốc tế hóa và vươn lên của mỗi trường đại học không chỉ mang lại danh tiếng cho riêng đơn vị đó, mà chính là những viên gạch bồi đắp nên thương hiệu Study in Vietnam”.

Đại diện Lãnh đạo Bộ GD&ĐT, Tổ chức xếp hạng Times Higher Education, Trường Đại học VinUni và các trường Đại học Việt Nam tại Hội thảo “Từ dữ liệu đến vị thế: Nghiên cứu, phát triển bền vững và sự hiện diện toàn cầu của đại học Việt Nam”.

Đại diện cơ quan đồng chủ trì hội thảo với VinUni, bà Mei Mei Lim, Chủ tịch Times Higher Education khu vực châu Á - Thái Bình Dương, cho biết, bà từng rất ấn tượng trước câu chuyện mà Chủ tịch Lê Mai Lan đã chia sẻ tại Hội nghị Thượng đỉnh Châu Á của THE hồi đầu năm nay về việc VinUniversity được thành lập nhằm đáp ứng nhu cầu của Việt Nam về một trường đại học đẳng cấp thế giới. “Bản thân VinUni là một minh chứng sống động cho những gì giáo dục đại học Việt Nam đang hướng tới: đạt chuẩn quốc tế, định hướng nghiên cứu và có những khát vọng vô cùng to lớn”, bà Lim chia sẻ.

PGS Nghiêm Xuân Huy, Viện trưởng Viện Đào tạo số và Khảo thí, Đại học Quốc gia Hà Nội: “Vị thế thật sự chỉ đến khi đại học Việt Nam hội nhập bằng chính

bản sắc của mình: mạnh ở những gì ta có lợi thế, giải quyết những bài toán thật của đất nước và đóng góp những tri thức có giá trị cho thế giới”.

PGS Nguyễn Thu Thủy, Cục trưởng Cục hợp tác quốc tế (Bộ GD-ĐT): “Vị thế quốc tế (đối với giáo dục đại học – PV) chỉ có thể được xây dựng vững chắc khi hội tụ đồng thời năng lực học thuật thực chất, quản trị hiện đại và khả năng chứng minh rõ ràng những đóng góp của nhà trường đối với người học, khoa học và xã hội”.

GS Huỳnh Văn Chương, Cục trưởng Cục Quản lý chất lượng (Bộ GD-ĐT): “Các trường nên bắt đầu từ việc xây dựng hệ thống bảo đảm chất lượng vững chắc. Kiểm định giúp xác nhận nền tảng đó, còn xếp hạng phản ánh kết quả. Không nên chạy theo thứ hạng khi nền tảng chất lượng chưa được xây dựng đầy đủ”.

Tuấn Trịnh